

KOLTUK

ALEKSANDR POTEKİN (1949)

Suhumi’de doğdu. Tiflis Devlet Üniversitesi İletişim Fakültesinde eğitim alarak çeşitli gazetelerde çalıştı, daha sonra Almanya’da ekonomi eğitimi aldı, Moskova Devlet Üniversitesi ekonomi profesörü, Rusya Bilimler Akademisi Ekonomi Enstitüsü öğretim üyesi, yazar ve gazeteci olarak Sovyetler Birliği döneminde ve sonrasında ülke içinde ve dışında çalışır. 1990 sonrası ağırlıklı olarak Almanya’da yaşayan A. Potemkin Rus edebiyatında entelektüel nesir diye tanımlanabilecek bir alt türde eserler yazar. *Sanal Ekonomi ve Sürrealist Yaşam* (2000), *Elit Ekonomi* (2001, 2004), *Sanal Ekonomi* (2004) gibi bilimsel kitaplarının yanı sıra *Kumrbaz* (2003), *Sürgün* (2003), *Cin* (2003), *Koltuk* (2004), *Ben* (2004), *Maniya* (2004) *Vazgeçilen İnsan* (2008), *Kabala* (2009), *Solo Mono* (2017) *Yalnızlığın Öngörüsü* (2020) *Tarafsız* (2004) adlı öykü ve romanları vardır. Tüketen ve tükettikçe tükenen çağdaş dünyamızda bireyin kendi “ben”ini kaybetmemesi, onu koruma çabası ve mücadelesi yazarın eserlerinde odaklandığı konudur. “Ben sıradan bir okur değil, düşüncelerimi tartışacak okur arayışındayım” diyen yazar eserlerinde insanın iç muhakermesine geniş yer vermektedir. Eserlerinin bu yönüyle araştırmacı ve eleştirmenler onu Dostoyevski’nin çağdaşı diye adlandırmaktadır. Eserleri İngiliz, Alman, Fransız, Çin, Japon, Polonya dillerine çevrilmiştir.

SEVİNÇ ÜÇGÜL (1968)

Kafan, Ermenistan’da doğdu. Lisans eğitimini Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Filoloji Fakültesinde, yüksek lisans ve doktora eğitimini Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Rus Dili ve Edebiyatı bilim dalında tamamladı. 2001’de Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Rus Dili ve Edebiyatı Bilim Dalından doktor, 2006 yılında Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde doçent unvanını aldı, 2011 yılında da aynı üniversitede profesörlüğe atandı. Akademik çalışmalarının yanı sıra çeviri kitapları da bulunmaktadır. 2010 yılında Yu. Drujnikov Vakfı (Davis, ABD) ve Yagellon Üniversitesi (Polonya) tarafından Yu. Drujnikov Uluslararası Edebiyat Araştırmaları Ödülünü, Rus göçmen edebiyatıyla ilgili yayınları, çağdaş Rus nesir yazarlarının eserlerinin Türkçeye kazandırması dolayısıyla 2011 yılında Rusya Milli Artıya Komisyonu tarafından XI. Artıada Ödülüne layık görülmüştür. 2012 yılından 2017 yılına kadar T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, TEDA Projesi kapsamında yürütülen TURUSÇAT Çeviri Atölyesinin moderatörlüğünü yaptı. *Literatumye Znakomstva* (Moskova, RF), *Czasopismonaukowe “Emigrantologia Slowian”* (Opole, Polonya), *Acta Polono-Ruthenica* (Olsztyn, Polonya) ve *Vışgorod* (Tallin, Estonya) dergilerinde yayın kurulu üyesidir. 2014 yılında kurulan Uluslararası Slavist Komitesinin Slavyan Emigrantoloji Komisyonun Yönetim Kurulu üyesi ve asil üyesidir. L. Tolstoy, İ. Bunin, İ. Lukaş, L. Belozerskaya, A. Soljenitsın, V. Makanin, Yu. Drujnikov, A. Lihanov’un eserlerini Türkçeye çevirdi.

Koltuk

© 2021, ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Cmo.a

© 2004, Aleksandr Petrovich Potemkin

Kitabın tüm yayın hakları Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak

Genel Müdür Vedat Bayrak

Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu

Çevirmen Sevinç Üçgül

Rusça Editörü Uğur Büke

Kapak Tasarımı Adnan Elmasoğlu

Sayfa Tasarımı Tülay Malkoç

ISBN 978-625-449-400-0

1. Basım: Kasım 2021

Baskı ve Cilt

Melisa Matbaacılık

Çiftelavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa-İstanbul

Tel: (0212) 674 9723 Faks: (0212) 674 9729

Sertifika no: 45099

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

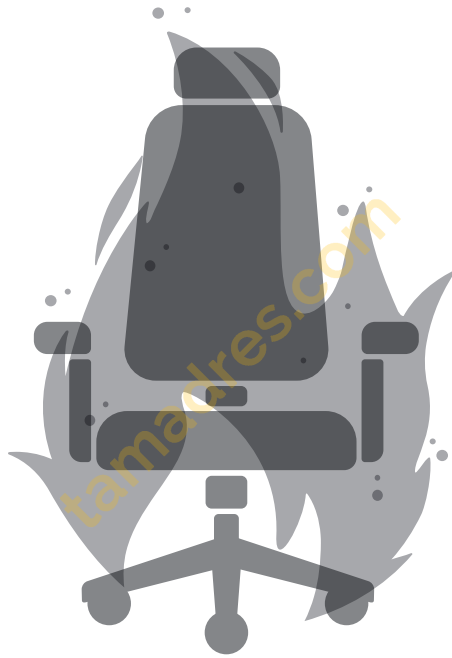
Alemdar Mahallesi Ticarethane Sokak No: 15 34410 Cağaloğlu-İstanbul

Tel: (0212) 511 5303 (pbx) Faks: (0212) 51933 00

www.alfakitap.com - info@alfakitap.com

Sertifika no: 43949

ALEKSANDR POTEKIN

Koltuk

ALFA

tamadres.com

*Eserdeki dipnotlar, aksi belirtilmediđi sürece çevirmene
aittir.*

*Çeviride İzdatelski Dom 'PoRog'un 2015 tarihinde
yayımladığı Aleksandr Potemkin'in "Stol" adlı eseri temel
alınmıştır.*

ARKADI LVOVIÇ DULÇIKOV dulavratotu yağına batırdığı pamukla kaşlarını sildi, boynundaki nereden ortaya çıktığı bilinmeyen morluğun üzerini kapatmak için pudraladı, bayağı seyrek saçlarındaki beyazlığı özel İngiliz pudrasıyla kapatmaya çalıştı, aynaya baktı, gözlerini kısıtı, yanaklarını gömleğinin yakasına doğru çekip gerdi, düzgünce ütülenmiş, general yıldızlı ve apoletli üçüncü dereceden devlet danışmanı resmi ceketini giydi, dairenin tuvaletinden çıktı ve keyifli bir şekilde ofisine geçip Rusya'nın önemli bir bakanlığının dairelerinden birindeki şube müdürü koltuğuna oturdu.

Bu arada sağdaki meşe konsolun üzerindeki devlet başkanının portresine şevkle baktı, taze çiçekler konmuş vazoya gelişigüzel bir bakış attı ve bir şube müdürünün emir tonuyla şöyle dedi: “Evet, ehm-öhm, efendim, şimdi güne başlayabilirsin. Koltuğunun şerefini koru! Kimseye herhangi bir fırsat verme!” Kendine yönelik emir havasıyla söylenen bu cümlenin yarattığı hava Bay Dulçikov'un sanki sadece astlarına veya fırçalayıp azarlayacaklarına, sevip okşayacaklarına değil, aynı

zamanda kendisine de emir vermeyi sevdiği izlenimi oluşturdu.

Arkadi Lvoviç tanınmış Bay H...’nin tutukluluk süresinin uzatılmasıyla ilgili haberin olduğu gazeteyi açtı ve bunu gelişigüzel ama onu ziyaret edecek kişilerin hemen görebileceği şekilde masanın kenarına koydu. Gizli bir düşünceyle önündeki meşe masayı ve oturduğu koltuğunu, sanki yaşamının temelini ne kadar sağlam olduğunu kontrol ediyormuş gibi iki eliyle yakaladı ve öyle iş olsun diye değil canı gönülden, tutkuyla öptü. Sonra nemli gözlerini açtı, “Tempo” marka peçeteyle onları sildi ve yasalara saygı duyan bir memura dönüşerek, sekreterine doğrudan bağlı telefonun ahizesini kaldırdı ve sert bir ses tonuyla kısaca şöyle dedi:

“Lübov Leonidovna, randevulara başlıyorum.”

“Bir saniye gelebilir miyim?”

“Ehm-öhm, gel bakalım...”

Uzun boylu sarışın Lyubaşa Popişeva içeri girdi. En fazla yirmi üçüneydi. Kısa bir kot etek, yüksek ince topuklu ayakkabılar ve vücudunu saran mor örgü bluz giymişti. Ekşi vişne rengi dolgun dudaklarını büzmüş iri yeşil gözleriyle doğrudan Bay Dulçikov’a bakıyordu. İyice yanına yaklaştı. Yumuşak parmakların hafif dokunuşuyla şakaklarını okşadı, göğüslerini adamın omuzunda gezdirdi.

“Belki ... şimdi ... altmış dokuz istersiniz... Lvoviç?” diye sordu uyuşuk ses tonuyla.

Tamamen başka bir şey düşünerek kadına dalgın bir bakışla baktı. Bekleme odasında, huzuruna çıkmayı bekleyen sıradaki ilk kişi Bay Mahahorin’di. Çok önemli bir konu arz edecekti. İkinci kişi Vadbol-ski ve diğerleri: Mamedov, Kuzyakin, Gus ve Treş-

çalov. Sonra da sık sık yaptıkları gibi, Çistıye Prudı'daki küçük restoranda Dulçikov'un bakanın yazı işleri müdürü Pyotr Petroviç Sapega ile buluşacağı öyle yemeği vardı. Öğleden sonraya ise Kleşçivtsev ve Bayan Yelena Dmitriyevna Kurakina randevu almışlardı.

“Sabahları hep önemli işler oluyor. Tabii, öğleden sonra gelenleri de göz ardı etmek olmaz. Onların paraları bizim memurların kulaklarında çınlıyor,” diye düşünüyordu Arkadi Lvoviç, art niyetsiz babacan bir tavırla. Bu arada şube müdürü sol elini sekreterin eteğinin altına sokup düşünceli ve serinkanlı bir sakinlikle, hatta bir şey yapmıyormuşçasına, sarışın Popişeva'nın kalçasını muncıklamaya başladı. Bunu hiç de şehvetle değil, sanki çok çaba harcadığı bir spor gibi yapıyordu. Ne yaptığını sanki kendisi de bilmeyormuş gibi bir havası vardı. Bütün bu olup biten özgün tuhafılık, onun aklının ve bilincinin dışında geliyordu. “Özellikle Mahahorin'i bir silkelemek gerek. Tabii, diğerlerini de. Yığınla para kazanıyorlar. Devleti nasıl da aptal durumuna sokuyor, Rusya anamızı nasıl da küçük düşürüyorlar” diyen generalin iç monoloğu tımtırlı bir yurtseverlikle doluydu.

“Peki, Vyaçeslav Semenyura geldi mi” diye sordu.

“Evet! Müşterileri bekliyor” dedi Popişeva uysalca.

“O da üst düzey bir düzenbazdır. Tamam, sen git, Lübaşa. Kuzyakin'den sonra çilek reçelini al, içeri gel. Bekleyenlere bir hükümet temsilcisiyle telefon görüşmesi yaptığımı söylersin. Telefonlara da toplantıda olduğumu söyle. Ama kimin aradığını not al! Eee, memnun musun, ehm-öhm?”

Kadın gülümsedi, “*yes*” diye fısıldayıp dilini çıkardı, dirseğini vücuduna yapıştırıp makam odasın-

dan çıktı. Kapıyı kapatırken yorgun bir şekilde düşündü:

“Amaaan, boş ver... Üstelik ne fark var?”

“Onun istediği yalnızca...” diye düşünen şube müdürü kendi kendine gülümsedi, “kadınlardan asla bürokrat olamaz. Düşünceleri bir kuruş bile etmez. Kafalarında hep bir şey var!”

Analitik muhakemesinden memnun olan Bay Arkadi Dulçikov, böcek tespit cihazını çalıştırdı, kaşlarını çattı, ağzını buruk bir şekilde kıvırdı, burnunun ucuna gözlüğünü taktı, yorgun, iş havasına bürünerek ziyaretçiyi bekledi.

Makam odasına altmış yaşlarında tombul, kısa boylu biri girdi. Koca burunlu, burun kanatları iltihaplı ve kızarık, çenesi sivilcelerle kaplıydı, gözleri küçük, yuvarlak, kahverengiydi. Vişne rengi ayakkabıları, bej pantolonu, göğüs cebi dolu olduğundan sarkmış mavi gömleği ve muzaffer gülümsemesiyle üçüncü dereceden devlet danışmanını hemen o an gerdi.

“Vay, sevgili Arkadi Lvoviç, selamlar! Rus Ortodoks Kilisesi Kutsal Sinod üyelerinin hepsinin en iyi dilekleriyle. Ortodokssunuz, değil mi? İnançlı biri olduğunuzu görüyorum. Hıristiyan inancına sizin gibi insanlar gerekli.”

Başkentli bürokrat, vaftiz edildiğini itiraf etmeye hazırlanıyordu ki ziyaretçi ondan önce davrandı. Onu dinlemek niyetinde olmadığı belliydi, aceleyle devam etti:

“Yıkılan kiliselerin restorasyonu ve Ortodoksluğun mali bağımsızlığı için bağış yapan bir sürü Ortodoks var. İşte, geçenlerde Amelyakina adlı asil bir kadın öldü. Para, mücevher ve tablolarının kiliseye

bağışlanmasını vasiyet etmiş. Egzotik hayvanlarını bile! Ancak parası olmayan ama cemaatlere onurlu davranışlarıyla hizmet eden insanlar da var. Geçenlerde...”

“Şöyle efendim, neden bahsettiğinizi bir türü anlayamıyorum. Siz saygıdeğer beyefendi benden ne istiyorsunuz, ehm-öhm” diyen Bay Dulçikov yapmacık bir halde esnedi.

“Oturabilir miyim?”

“Evet.”

“Yukarıdan ziyaretimle ilgili aradılar mı?”

“Yukarı neresi?”

“En yukarı.”

“Hatırlamıyorum. Kim arayacaktı? Metropolit Kol...ki mi?”

“Ne diyorsunuz?! Çıkın, çıkın daha yükseğe, çıkın!” diye sözünü kesti ziyaretçi gülümseyerek kendinden emin bir halde.

“Affedersiniz, peki soyadınız neydi?”

“Beni tanımadınız mı?”

“Henüz hayır.”

“Benim işte, Semyon Semyonoviç Mahahorin!.. Sof...ski fabrikasından. Oranın müdürü çok çok yukarının sağ koludur. Yapmayın! Beni kırıyorsunuz. Mahahorin’i tanımamak... Üstelik sizin şefin arkadaşım!”

“Daire Müdürünün mü?”

“Bakanın.”

“Bakanın mı? Kimse bana bir şey söylemedi” diye yalan söyledi. “Ancak ehm-öhm, neyse sorun nedir? Sizin gibi sempatik birine nasıl yardım edebilirim?”

Bay Mahahorin gazetesinin çarpıcı manşetine baktı, onu bir kenara itti, gözlerini fal taşı gibi açtı ve öfkeyle:

“Doğru düzgün paylaşmadı! Rus dünyası böyle insanlara saygı duymaz. Düşünsenize bir de H.! Dün H.’ydi, bugün bir hiç. Sıfır, kuru ekme! Kendin yaşıyorsun diğerlerini de yaşat. Bir de cumhurbaşkanı olmak istedi... Peki paylaşmayı öğrenmediysen, nasıl cumhurbaşkanı olacaksın? İşe bak! Neyse benim işe dönelim” diyen Semyon Semyonoviç sevinçle ve içtenlikle öyle gülümsedi ki şube müdürü bundan rahatsız oldu.

“Kendinin ne halt olduğu belli değil ama o H.’yi karalıyor! Hainlik bu, Ruslara yakışmaz” diye aklından geçirdi Dulçikov.

“Siz, elbette, Rus Kilisesinin ne kadar inanılmaz zorluklarla ayağa kaldırıldığını biliyorsunuz. Önceki rejim tarafından kaç kilise yıkıldı, kaç papaz canavarca işkence gördü. Bu kutsal mekânları hayata döndürmek için parayı nereden bulacağız? Kilise yaşamı için gerekli olan dini takvimleri, mumları, ikonları, çüppeleri, kadehleri, buhurdanlıkları, haçları ve benzeri her şeyi günü gününe üretmeliyiz. Bunun için, Arkadi Lvoviç, büyük sermayeye ihtiyaç var. Günümüzde bu kadar geniş bir ürün yelpazesi üretmek yetenek ister ve dini bütün insanlarla irtibata ihtiyaç var. Sonuçta, bütün bunlar, Yüce İsa’nın ruhunun Rusların ruhlarında yeniden hüküm sürmesi için yapılıyor...”

“Rusların içinde ne zaman oldu ki? Hatırlamıyorum! Ama varsın sis dağılsın. Ne kadar güzel söz söylenirse konunun özüne o kadar yakınlaşılr. Belli ki bu tip, üst düzey haydutlardan. Senin ise, sevgili Arkadi Lvoviç, başka bir konuyu düşünmen gerek. Gelirleri! Üstelik öyle ufak tefek değil, ciddi miktarlar” diye düşündü şube müdürü.